

KALKUTTAI SZENT TERÉZ (1910-1997) római katolikus apáca, rendalapító

Teréz anya albán szülőktől Agnes Gonxha Bojaxhiu néven, Üsküb (ma Szkopje) városában született, ami akkor az Oszmán Birodalom része volt, ma Macedónia fővárosa. Édesapja sikeres építési vállalkozó volt, édesanyja a háztartást vezette. Ágnesnek két idősebb testvére volt. A szülők Koszovó déli részéről költöztek Szkopjébe, és az albán többséggel ellentétben – a mohamedán környezet dacára – katolikus vallásúak voltak. Ágnes kilenc éves volt, amikor édesapja váratlanul meghalt. A mély hitből

származó szeretet enyhítette az apa elvesztésének fájdalmát, a súlyos megpróbáltatás még jobban összeforrasztotta a családot, írja később. Az özvegy kézimunka üzletükből tartotta fenn magát és három gyermekét, s tevékeny szerepet töltött be a Szent Szív egyházközségben. Mindig igyekezett segíteni a szegényeken, és gyermekeit is ebben a szellemben tanította; **szilárd vallási nevelést** kaptak. Ágnes állami iskolába járt, de tagja lett a **Mária Kongregációnak**. Ebben az időben az akkori Jugoszlávia területéről jezsuiták jártak az indiai kalkuttai főegyházmegyébe, és lelkes levelekben számoltak be az ottani **missziós tevékenységről**, egyikük gyakran írt a bengáliai missziós lehetőségekről. A kongregistáknak rendszeresen felolvasták ezeket a leveleket. Ágnes 18 éves korára elhatározta, hogy missziós nővér szeretne lenni Indiában, önként jelentkezett a bengáliai misszióba. Ezért felvételét kérte a Loreto nővérek (angol-kisasszonyok) írországi anyaházába, akik néhány hónap felkészítés után Indiába, Dardzsilingbe küldték. **Szerzetesi fogadalmát** itt tette le 1931. május 25-én. A Teréz nevet az 1925-ben szentté avatott *Lisieux-i Kis Szent Teréz* iránt érzett tiszteletből választotta. 1929-1948 között földrajzot és hittant **tanított a kalkuttai Szent Mária Iskolában**, melynek 1944-től igazgatója lett. 1946. szeptember 10-én Dardzsilingbe utazott lelkigyakorlatra. A vonaton a harmadosztályú kocsiban óriási volt a tömeg, és megdöbbenve tapasztalta azt a nyomort és szegénységet, amely az indiaiak többségének kijutott; a kasztrendszer teljes, tragikus valójában mutatkozott meg előtte. Ekkor ébredt rá küldetésére, nincs joga ahhoz a kényelemhez és békességhez, amit megkap a kolostorban, és érez a kedves és jómódú lányok tanítása és nevelése közben, mialatt az emberek, akiket szolgálni jött, nyomorognak. Tisztán észlelte **Jézus hívását**, hogy hagyja el a zárdát, és éljen a legszegényebbek között. Ez volt Teréz anya életében a „**sugallat napja**”. Engedélyt kért előljáróitól, hogy egyedül élhessen a zárdán kívül, és a **kalkuttai nyomornegyedben** dolgozhasson, megossza sorsát a szenvedőkkel és Jézust követve a szegények között szolgáljon. Kérését Róma elé terjesztették, és XII. Pius pápa egyévi időtartamra jóváhagyta azt: szerzetesi életet élhetett, klauzúrán kívül, a kalkuttai érsek felügyelete alatt. 1948 augusztusában Teréz anya levette a Loreto

nővérek ruháját és **fehér száriba** öltözött, kék szegéllyel, a vállán kereszttel. Patnába ment, az amerikai missziós orvosnővérekhez, hogy megfelelő egészségügyi **ápolónői kiképzést** kapjon. Visszatért Kalkuttába és a Szegények Kis Nővéreivel lakott. Még ugyanebben az évben engedélyt kapott a nyomornegyedben első iskolájának megnyitására. Nemsokára segítők is akadtak – előkelő származású tanítványai közül – és támogatást kapott az egyházi szervezetektől, s a városi hatóságoktól is. **1950** októberében megalapította a **Szeretet Misszionáriusai** kongregációt, és a kalkuttai anyaházat. Hitvallásuk szerint: „Mindenekelőtt szerzetesnővérek vagyunk, és nem szociális segítők, tanárok, ápolónők vagy orvosok. A különbség az, hogy ők valamit cselekszenek, mi pedig Valakinek. A nap 24 órájában **Jézust szolgáljuk a szegényekben.**” A rend hivatása Teréz anya szavaival: „*hogy segítse az éhes, ruhátlan, hajléktalan, béna, vak, leprás embereket, az olyanokat, akik nemkívánatosak, szeretetlenek, kizsárolták a társadalomból és mindenki elkerüli őket*”. Az indiai kormány támogatásával 1954-ben egy elhagyott hindu templomot alakítottak át a szegény, magatehetetlen emberek otthonává: **Nirmal Hriday**, a Tiszta Szív háza, a haldoklók otthona. Majd egyre több támogatót és hívet szerezve, újabb telepeket, házakat nyitottak a leprások és az árvák számára az 1960-as években szerte Indiában. **1965-ben** kaptak **pápai jóváhagyást**, VI. Pál pápa engedélyezte, hogy a rend más országokra is kiterjessze tevékenységét. Létszámuk rohamos gyorsasággal növekedett, és új otthonok nyíltak világszerte. Az első Indián kívüli otthont Venezuelában, Caracasban nyitották, majd Róma, Tanzánia következett. Ezután sorra telepedtek meg a nővérek Ázsiában, Afrikában, Európában, és megnyílt az első misszionárius ház az Egyesült Államokban, New Yorkban is. Az 1970-es évek elejére Teréz anya és rendje már nagy nemzetközi ismertségnek örvendett. Teréz anya több száz kitüntetést kapott, köztük 1979-ben **Nobel békedíjat**. Amikor átvette a díjat, megkérdezték: hogyan segíthetjük elő a világbékét? Nagyon egyszerűen válaszolt: „*Menjünk haza és szeressük a családukat.*” Kérésére nem tartották meg az ilyenkor szokásos *bankettet*, az erre szánt 6000 dollárt Kalkutta szegényeinek juttatta el. „Nem tudnám nyugodt lelkiismerettel megenni, amikor testvéreim közül annyian halnak éhen. Nekem egy darabka kenyér és egy pohár víz elegendő.” 1985-ben felszólalt az ENSZ közgyűlésén, s fogadta az USA elnöke. A kalkuttai házat 1986. február 3-án **II. János Pál pápa** is meglátogatta, a szegények sorsáról, illetve a gazdagok felelősségéről vallott nézeteik kivételes baráti szálakat szöttek közöttük. 1990-ben egészségi okokra hivatkozva benyújtotta lemondását rend előljárói tisztéről, de egyhangúlag újraválasztották. 1991-ben Albániában nyitott három házat. Súlyos szívbetegsége miatt 1997 tavaszán végérvényesen lemondott tisztéről, szeptember 5-én hunyt el. A Szeretet Misszionáriusainak rendjéhez ma már négyezer apáca és négyszáz szerzetes tartozik, gyógyító-gondozó tevékenységüket **hárommillió önkéntes** segíti. Öt földrész csaknem százötven országában – köztük Magyarországon – vannak jelen, gondoskodnak a szegényekről, ápolják a betegeket, a legsúlyosabbakat, így a leprásokat is. II. János Pál pápa 2003. október 19-én **boldoggá avatta. Ünnepe:** szeptember 5.